

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 489/2025-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Poľnohospodárske družstvo Zlatná na Ostrove**, Zlatná na Ostrove 456, zastúpeného URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Daňového úradu Nitra v konaniach č. 100685231/2017, č. 102390428/2017 a č. 101248202/2018, postupu Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky v konaniach č. 101816293/2017, č. 100545696/2018 a č. 102277818/2018, postupu Správneho súdu v Bratislave v konaní sp. zn. NR-15S/27/2022 (do 31. mája 2023 postupu Krajského súdu v Nitre v konaní sp. zn. 15S/23/2019) a postupu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v konaní sp. zn. 8Sžfk/47/2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 21. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 47 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 ods. 2 charty, ako aj základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a čl. 17 ods. 1 charty a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom správnych orgánov v administratívnom (daňovom) konaní a postupom správnych súdov v konaniach označených v záhlaví tohto uznesenia (ďalej len „namietané konanie“). Sťažovateľ navrhuje priznať mu finančné zadostučinenie 40 000 eur a náhradu trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. Namietané konanie začalo 19. marca 2013 oznámením o daňovej kontrole. Z dôvodu medzinárodných dožiadaní bola daňová kontrola prerušená v období od 15. apríla 2013 do 21. júla 2015. Po ukončení daňovej kontroly v júni 2016 Daňový úrad Nitra (ďalej len „správca dane“) rozhodnutím č. 100685231/2017 z 24. apríla 2017 určil sťažovateľovi rozdiel dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie december 2012 v sume 159 059,58 eur. Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky (ďalej len „finančné riaditeľstvo“ alebo „druhostupňový správny orgán“) na odvolanie sťažovateľa predmetné rozhodnutie správcu dane zrušilo rozhodnutím č. 101816293/2017 z 22. augusta 2017 a vec mu vrátilo na ďalšie konanie z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu. Správca dane v poradí druhým rozhodnutím č. 102390428/2017 z 15. novembra 2017 určil rovnaký rozdiel dane. Druhostupňový správny orgán rozhodnutím č. 100545696/2018 z 13. marca 2018 zrušil aj druhé rozhodnutie správcu dane a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. V poradí tretie rozhodnutie správcu dane č. 101248202/2018 z 29. júna 2018 finančné riaditeľstvo svojím rozhodnutím č. 102277818/2018 z 19. novembra 2018 potvrdilo. Proti potvrdzujúcemu rozhodnutiu sťažovateľ podal vo februári 2019 správnu žalobu na Krajskom súde v Nitre (ďalej len „krajský súd“), ktorý rozsudkom č. k. 15S/23/2019-117 z 10. decembra 2019 žalobu sťažovateľa odmietol. Proti predmetnému rozhodnutiu sťažovateľ podal v júni 2020 kasačnú sťažnosť. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „NSS“) rozhodol o kasačnej sťažnosti sťažovateľa rozsudkom sp. zn. 8Sžfk/47/2021 z 26. augusta 2022, ktorým rozsudok krajského súdu z 10. decembra 2019 v spojení s opravným uznesením z 22. apríla 2021 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Správny súd v Bratislave (ďalej len „správny súd“) v namietanom konaní rozhodoval druhýkrát a rozsudkom č. k. NR-15S/27/2022-229 z 20. februára 2025 rozhodol tak, že rozhodnutie odvolacieho správneho orgánu z 19. novembra 2018 v spojení s rozhodnutím správcu dane z 29. júna 2018 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Rozsudok správneho súdu nadobudol právoplatnosť 23. apríla 2025 a účastníci konania proti nemu nepodali kasačnú sťažnosť.

III.

Argumentácia sťažovateľa

3. Podľa sťažovateľa krajský súd rozhodoval o podanej žalobe 10 mesiacov. Kasačná sťažnosť bola podaná v júni 2020 a NSS o nej rozhodol v auguste 2022, teda po 2 rokoch a 2 mesiacoch. Rozsudok krajského súdu bol zrušený NSS z dôvodu závažných pochybení, keď krajský súd v procese rozhodovania aplikoval na predmetnú vec neúčinný právny predpis a svoje závery nedostatočne odôvodnil. Namietané konanie je v dôsledku postupu porušovateľov po viac ako 12 rokoch a troch mesiacoch opätovne vedené pred prvostupňovým správnym orgánom, teda v jeho počiatočnej fáze, a to v dôsledku neefektívnej a nesústreďenej činnosti porušovateľov a závažných pochybení pri rozhodovaní. S poukazom na celkovú dĺžku konania a skutočnosť, že namietané konanie je opätovne vedené pred správcou dane, teda v jeho v počiatočnej fáze, došlo v namietanom konaní k porušeniu práva na súdnu a inú právnu ochranu, ako aj práva na spravodlivý proces. Rovnako došlo k porušeniu práva vlastníť majetok a pokojne ho užívať, a to s poukazom na predmet namietaného konania, keď sa rozhoduje o určení rozdielu dane v sume 159 059,58 eur, čo nie je zanedbateľná suma. Neefektívnou a nesústreďenou činnosťou porušovateľov dochádza k tomu, že sťažovateľ do dňa podania ústavnej sťažnosti nedisponuje

konečným a právoplatným rozhodnutím o predmetnej výške rozdielu, vzhľadom na čo je zásah do práva vlastníť majetok a pokojne ho užívať značný a intenzívny.

4. Namietané konanie je daňovým konaním, ktoré patrí medzi bežnú rozhodovaciu prax súdov. Zbytočné prietahy v konaní vznikli najmä v dôsledku nesústredeného a neefektívneho postupu porušovateľov, keďže ich rozhodnutia v namietanom konaní boli opakovane zrušené a vec im bola vrátená na nové rozhodnutie. Ani prípadná právna či faktická zložitost' veci nemôže ospravedlniť fakt, že ani po vyše 12 rokoch a 3 mesiacoch nie je namietané konanie právoplatne ukončené. Sťažovateľ bol v namietanom konaní aktívnou stranou a ani fakt, že podával opravné prostriedky, nemôže byť pričítaný na jeho ťarchu. S poukazom na dosiaľ zistený rozdiel na dani z pridanej hodnoty má namietané konanie, resp. jeho právoplatné ukončenie pre sťažovateľa nielen satisfakčný, ale aj ekonomický význam.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

IV.1. K aplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru:

5. Vo vzťahu k námietke porušenia čl. 6 ods. 1 dohovoru (práva na spravodlivé súdne konanie a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) ústavný súd uvádza, že nemá dôvod odchyľovať sa od záverov Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vyslovených v rozsudku vo veci Ferrazzini proti Taliansku (rozsudok veľkého senátu z 12. 7. 2001, č. 44759/98, § 26) a od svojej judikatúry vydanéj v nadväznosti na toto rozhodnutie, podľa ktorej je ukládanie daní jednou z výsad štátnej moci (slovami ESLP ide o „tvrdé jadro výsad verejnej moci“), a preto rozhodovanie o daňových povinnostiach nemožno subsumovať pod rozhodovanie o občianskych právach a záväzkoch. V posudzovanom prípade nemožno uvažovať ani o podradení veci pod pojem trestné obvinenie, pretože všeobecné súdy na základe žaloby sťažovateľa preskúmavali zákonnosť rozhodnutia, ktorým bol vyrubený rozdiel na dani z pridanej hodnoty, a nerozhodovali o sankcii za porušenie daňovej povinnosti. Ústavný súd preto dospel k záveru, že čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je v tomto prípade *ratione materiae* aplikovateľný (m. m. II. ÚS 506/2016, I. ÚS 241/07, II. ÚS 175/2016).

IV.2. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 47 ods. 2 charty:

6. Z konania o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavnému súdu prislúcha právomoc zaoberať sa porušením základného práva alebo slobody iba za predpokladu, že právna úprava takému právu neposkytuje účinnú ochranu prostredníctvom opravného prostriedku dostupného fyzickej alebo právnickej osobe a že ju neposkytuje žiaden iný orgán Slovenskej republiky (I. ÚS 36/96, I. ÚS 78/99).

7. Rozhodovanie o nečinnosti orgánov verejnej správy, a teda aj o ochrane základných a iných práv, porušenie ktorých môže byť dané nečinnosťou správneho orgánu, je zverené všeobecným súdom v rámci správneho súdnictva (m. m. I. ÚS 400/2012, I. ÚS 14/2021).

8. Podľa § 6 ods. 1 Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“) správne súdy v správnom súdnictve preskúmavajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto

zákonom. Konanie o žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy podrobnejšie upravujú § 242 až § 251 SSP. Z § 242 ods. 1 SSP pritom jednoznačne vyplýva, že žalobca sa môže žalobou domáhať odstránenia nečinnosti orgánu verejnej správy v začatom administratívnom konaní.

9. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach, v ktorých sťažovatelia namietajú zbytočné prietahy spôsobené postupmi orgánov verejnej správy, konštantne judikuje, že na rozdiel od konania proti nečinnosti podľa § 250t a § 250u Občianskeho súdneho poriadku (účinného do 30. júna 2016) konanie o žalobe proti nečinnosti pred správny súdom neskončí vyhovením žalobe, ale až odstránením nečinnosti, ktoré je žalovaný orgán verejnej správy povinný preukázať správny súdu v určenej lehote. Je tak povinný urobiť zaslaním vydaného rozhodnutia, opatrenia alebo oznámenia o vykonanom úkone, prípadne o začatí administratívneho konania v určenej lehote správny súdu (§ 250 ods. 1 druhá veta SSP). Ak žalovaný svoju nečinnosť v určenej lehote bezdôvodne neodstráni, správny súd mu môže uložiť pokutu až do 2 000 eur, a to aj opakovane [§ 80 ods. 1 písm. d), § 80 ods. 2 prvá veta, § 251 ods. 1 SSP]. Takto rozhodnúť môže správny súd aj bez návrhu, pričom ak rozhoduje na návrh, nie je viazaný výškou pokuty v ňom uvedenej (§ 80 ods. 2 druhá veta SSP). Nová právna úprava účinná od 1. júla 2016 je teda oproti pôvodnej (§ 250t a § 250u Občianskeho súdneho poriadku) konzekventnejšia, pretože následok nerešpektovania súdneho rozhodnutia zo strany žalovaného orgánu verejnej správy neprenáša na žalobcu, ktorý už nemusí podať ďalšiu žalobu, o ktorej by sa rozhodovalo v novom konaní (IV. ÚS 252/2021, I. ÚS 64/2021).

10. K žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa § 242 až § 251 SSP ako účinnému prostriedku nápravy sa ústavný súd vyjadril už vo viacerých svojich rozhodnutiach (m. m. II. ÚS 470/2020, I. ÚS 64/2021, IV. ÚS 199/2022, I. ÚS 299/2023).

11. Zákonodarca, reagujúc na viaceré rozsudky EŠLP (rozsudok Balogh a ďalší proti Slovenskej republike z 31. 8. 2018, ako aj rozsudok Engelhardt proti Slovenskej republike z 31. 8. 2018, rozsudok Oros proti Slovenskej republike z 18. 11. 2021, rozsudok Kľačanová proti Slovenskej republike z 31. 3. 2022), v ktorých tento naznačil neúčinnosť vnútroštátneho mechanizmu nápravy porušenia práva na prejednanie veci v primeranej lehote v konaniach prebiehajúcich pred správnymi orgánmi a následne pred správnymi súdmi, prijal zákon č. 239/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia niektoré zákony, a v podstate upravil existujúci prostriedok nápravy proti prietahom v správnych konaniach v podobe žaloby protinečinnosti orgánu verejnej správy. Žalobca sa môže žalobou domáhať okrem odstránenia nečinnosti orgánu verejnej správy v začatom administratívnom konaní aj primeraného finančného zadosťučinenia vzniknutého v dôsledku nečinnosti orgánu verejnej správy. Tým sa žaloba proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa § 242 SSP stáva porovnateľným inštitútom s ústavnou sťažnosťou podľa čl. 127 ústavy (I. ÚS 285/2024). Ústavnú sťažnosť je pritom potrebné vnímať ako *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

12. Sťažovateľ bol (a je) oprávnený v čase trvania tvrdeného zásahu domáhať sa ochrany svojich práv na príslušnom správnom súde na základe žaloby proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa prvej hlavy štvrtej časti Správneho súdneho poriadku. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti netvrdí, tým menej preukazuje, že by sa domáhal vydania rozhodnutia proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa § 242 až § 251 SSP. Iba za predpokladu, že sťažovatelia vyčerpajú všetky im dostupné právne prostriedky súdnej a inej právnej ochrany svojho základného práva alebo slobody a pri ich uplatnení nie sú úspešní, môžu sa uchádzať o ochranu tohto základného práva alebo slobody sťažnosťou podanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 193/2010, I. ÚS 178/2011, IV. ÚS 453/2011, III. ÚS 703/2017, IV. ÚS 158/2018).

13. Sťažovateľ nevyužil žalobu proti nečinnosti daňových orgánov podľa prvej hlavy štvrtej časti Správneho súdneho poriadku a ani netvrdil, že by právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho práv alebo právom chráneným záujmov, nevyčerpал z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde). Ani neprimeranou dĺžkou konania nemožno ospravedlniť nevyužitie uvedeného právneho prostriedku nápravy. Ústavnému súdu preto neostávalo nič iné, než ústavnú sťažnosť sťažovateľa namietajúcu priet'ahy v postupe daňových orgánov odmietnuť z dôvodu jej neprípustnosti podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

14. Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už v sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred jej podaním (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu týchto práv nečinnosťou tohto súdu v čase doručenia sťažnosti nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

15. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcejmu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

16. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o nej pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 38 ods. 2 listiny (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou ESLP (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

17. Z ústavnej sťažnosti a zo zistení ústavného súdu vyplýva, že namietané konanie o správnej žalobe sťažovateľa vedené krajským súdom, NSS a následne správnym súdom bolo definitívne skončené zrušujúcim rozsudkom správneho súdu č. k. NR-15S/27/2022-229 z 20. februára 2025, ktorým boli zrušené rozhodnutia finančného riaditeľstva a správcu dane a ktorý nadobudol právoplatnosť 23. apríla 2025. Administratívne konanie aktuálne prebieha pred správnymi orgánmi, ktorým bol administratívny spis vrátený v máji 2025.

18. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že v čase podania ústavnej sťažnosti k namietanému porušovaniu označených práv postupom správneho súdu (predtým krajského súdu) a NSS v namietanom konaní už nemohlo dochádzať, preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

IV.3. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivý proces podľa čl. 47 ods. 2 charty, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a čl. 17 ods. 1 charty a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu:

19. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov nespadá pod ochranu čl. 46 ods. 1 ústavy, pokiaľ namietané porušenie tohto základného práva nedosahuje takú intenzitu, že s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti daného prípadu by bolo možné uvažovať o odmietnutí spravodlivosti (napr. IV. ÚS 242/07). Ústavný súd konštatuje, že v danom prípade nedostatky v postupe správnych orgánov a konajúcich správnych súdov v namietanom konaní nedosahujú takú intenzitu, že by bolo možné uvažovať o odmietnutí spravodlivosti, a teda aj o vyslovení porušenia základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie, čoho dôkazom je i aktuálny stav namietaného konania, ktoré bolo pred správnymi súdmi v merite veci definitívne skončené. O odopretí súdnej ochrany sťažovateľovi a na to nadväzujúcom porušení jeho vlastníckeho práva preto nemožno uvažovať. S poukazom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde v tejto časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

20. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti bolo bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľa, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. augusta 2025

Robert Šorl
predseda senátu